

AZ ÖRÖM LÉPCSŐFOKAI

A világ legszebb antológiáját lehetne összeválogatni azokból a költeményekből, melyek a Karácsony csodálatos bensőségességét, megtisztító örömét szóaltatják meg. S e képzeletbeli könyv illusztrációit a festészet legnagyobbjainak alkotásai-ból lehetne kiválogatni, képeket, freskókat, melyek a jászolban fekvő gyermeket, az aggodalmas szülőket ábrázolják, vagy a pásztorok köszöntését mutatják. Közben zene szólna: Bach oratóriumának hangjai, Corelli concertója vagy éppen Britten karácsonyi kantátájának valamelyik tétele.

Karácsony – az emberiség dédelgetett ünnepe, a békeség, a fegyvernyugvások napja. Kezet szorítanak az ellenfelek, összeölelkeznek a barátok, rokonok. Apróbb-nagyobb lábnyomok trnak jeleket a frissen ropogó hóba, hogy birtokosaik elvigyék hálájuk ajándékait a gyermeknek. Gyertyák fényesítik az arcokat, ajándékok sorakoznak a fenyők alatt, mert egymás iránt érzett szeretetünket is ki akarjuk mutatni. Könnyeinket szemérmesen palástolva figyeljük gyermekeink örömét, az oly ritkán együtt látott családot, mert a Karácsony a család ünnepe, az emberi összetartozásé, melyet örökérvényűen jelképez a Szentcsalád hármassága.

Könnyű volna az érzések e már-már túlcsonduló teljességének kifejezésére idézeteket segítségül hívni, hogy a mi oly nehezen megfogalmazott gondolatainknak támasztékot, szépséget és harmóniát kölcsönözzenek. A sok nagyszerű lehetőség közül most mégis egy látszólag igénytelenebbet, szerényen visszahúzódot idézzünk vissza a gyermekvilágból, Erich Kästner A repülő osztályának nosztalgikusan szép történetét.

A történet főalakja a nagy ünnepen sem térhet haza szüleihez, mert az utazáshoz szükséges pénzt nem sikerül összegyűjteniük. Fájdalommal olvas-sa anyja levelét, s ekkor tűnik fel mellette egyik kivételesen megértő, akár jelképpé is emelhető tanára, aki végül mégis hozzásegíti, hogy szerettei körében ünnepelhessen. A tanár tudott valamit, ami életünk egyik legnehezebb feladata: önmagából adott. Hosszú nevelői pályája megtanította arra, minél többet ad magából, annál tökéletesebb a szeretete.

Karácsonynak s általában ünnepeinknek ez a legigazibb és legvégső tartalma. A jászolban fekvő, kiszolgáltatott Gyermeke, akit először a szegények és elesettek fogadtak be maguk közé, mintha azt kérdeznék tőlünk a sugárzó fényességben: megtanultuk-e a szeretet nyelvét? Azt a nyelvet, melyet a gyermekek és a békeségesek oly biztonságosan ismernek. Megtanultunk-e igazán ünnepelni, azaz: önmagunkból adni másoknak? Átérezzük-e azokat a mélyebb, a lét végső összefüggéseit is megvilágító kérdéseket, melyekkel a Karácsony békés boldogságában is szembesülnünk kell?

A csillagot kell figyelniünk, hogy Hozzá találjunk. Erre az útra fölösleges terhet nem szabad vinni. Haladás közben önmagunkból is egyre többet kell elveszítienünk, el kell hagynunk rosszabbik énünket, hogy súlytalanul, tisztán és figyelmesen hajolhassunk a jászol fölé.